

วัลลภาวดี ชันแก้ว, ทวีพงศ์ เทพญา, สุชาติพิทย์ ศรีหิรัญ, ฤทธิไกร นามเกษ, เรวดี คำเลิศ, วสันต์ ทองไม้, ศรัณยา ลีโรรส, พงศ์ธร ชาติพิทักษ์
ทีมตระหนักรู้สถานการณ์ (Situation Awareness Team: SAT) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคและภัยสุขภาพที่สำคัญประจำสัปดาห์ที่ 14 ระหว่างวันที่ 4-10 เมษายน 2564 ทีมตระหนักรู้สถานการณ์
กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. **สงสัยอาหารเป็นพิษเป็นกลุ่มก้อน จังหวัดอุดรธานี** พบผู้ป่วยสงสัยโรคอาหารเป็นพิษเป็นกลุ่มก้อน จำนวน 114 ราย จากการลงพื้นที่สอบสวนโรคพบผู้ป่วยอาหารเป็นพิษที่เรือนจำกลางจังหวัดอุดรธานี โดยเป็นผู้ต้องขังในแดนชายทั้งหมด เริ่มมีอาการวันที่ 6 เมษายน 2564 เวลาประมาณ 01.00 น. จากนั้นมีผู้ป่วยเริ่มทยอยเข้ารับการรักษาที่สถานพยาบาลอย่างต่อเนื่องจนถึงวันที่ 7 เมษายน 2564 เวลา 12.00 น. ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอาการคลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง และถ่ายเหลว ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีประวัติรับประทานอาหารเช้าที่ปรุงจากโรงเลี้ยง (แจกจ่ายทั้งแดนชายและแดนหญิง) และมีผู้ป่วยบางส่วนซื้ออาหารจากร้านสะดวกซื้อเรือนจำ โดยมีรายการอาหาร คือ ส้มตำ ปลาต้มทอด ไก่ต้มน้ำไก่ทอด ไข่เจียว และขนมปังไทย

สิ่งที่ดำเนินการ เก็บตัวอย่างอาหาร ได้แก่ ปลาต้มทอด น้ำปลาร้า ขนมปัง และเก็บตัวอย่างเพื่อตรวจเพาะเชื้อก่อโรคในระบบทางเดินอาหาร (Rectal swab culture) ส่งตรวจเพื่อหาเชื้อที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เฝ้าระวังผู้มีอาการและผู้ป่วยเพิ่มเติม รวมถึงให้คำแนะนำด้านสุขาภิบาลแก่กลุ่มผู้ประกอบอาหารในโรงเลี้ยงและร้านสะดวกซื้อของเรือนจำกลางอุดรธานี

2. **สงสัยโรคไข้หัดบ จังหวัดลำปาง** พบผู้ป่วย 12 ราย เป็นเพศชายทั้งหมด อายุระหว่าง 31-66 ปี จากการสอบสวนโรค พบผู้ป่วยในเขตพื้นที่อำเภอเมืองลำปาง จำนวน 5 ราย อำเภอเกาะคา 2 ราย อำเภอแม่เมาะ 3 ราย อำเภอแม่ทะและอำเภอห้างฉัตร อำเภอละ 1 ราย โดยรายแรกเริ่มป่วยวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2564 รายล่าสุดวันที่ 27 มีนาคม 2564 ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอาการไข้ หนาวสั่น อ่อนเพลีย ปวดศีรษะ ไอ อาเจียน เวียนศีรษะ ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ สูญเสียการได้ยิน และทรงตัวลำบาก ผู้ป่วย 9 ราย มีประวัติรับประทานลาบหมูปิ้ง ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการพบเชื้อ *Streptococcus suis* serotype 2 จำนวน 7 ราย และไม่ได้ตรวจชนิดของเชื้อ จำนวน 4 ราย

สิ่งที่ดำเนินการ เฝ้าระวังติดตามผู้ป่วยเพิ่มเติม ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ เก็บตัวอย่าง เลือด หนอง ก้อนเลือด หนอง และชิ้นเนื้อหมู ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการอยู่ระหว่างรอผล

สถานการณ์ต่างประเทศ

สถานการณ์โรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5N6 ในคน
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

เว็บไซต์ ProMED รายงานข่าวจากสื่อออนไลน์แหล่งหนึ่ง ซึ่งรายงานเมื่อวันที่ 10 เมษายน 2564 ว่า องค์การอนามัยโลก รายงานพบผู้ติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ A (H5N6) รายแรก ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นเด็กชาย อายุ 5 ปี จากจังหวัดหลวงพระบาง ทางภาคเหนือของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเริ่มป่วยเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2564 เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล และเมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2564 ผลการทดสอบพบว่าให้ผลบวกต่อไวรัสไข้หวัดนก A (H5N6) ผู้ป่วยมีอาการดีขึ้น มีประวัติสัมผัสกับสัตว์ปีก ซึ่งผลการทดสอบในสัตว์ปีกพบว่าให้ผลบวกต่อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ A (H5N6) ผู้สัมผัสใกล้ชิดผู้ป่วยที่บ้านและที่โรงพยาบาลไม่มีอาการป่วย

นับเป็นผู้ป่วยไข้หวัดนกสายพันธุ์ A (H5N6) ที่มีรายงานรายแรกของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจนถึงปัจจุบัน มีผู้ติดเชื้อที่มีผลการตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการ ทั้งหมด 31 ราย (ในจีน 30 ราย และ สปป.ลาว 1 ราย)

ProMED Moderator สรุปการประเมินความเสี่ยงขององค์การอนามัยโลกว่า ปัจจุบันในภาพรวมความเสี่ยงทางสาธารณสุขจากไวรัสดังกล่าวที่มีการติดต่อระหว่างสัตว์สู่คนยังไม่มีการเปลี่ยนแปลง และโอกาสของการติดต่อจากคนสู่คนของไวรัสเหล่านี้ยังคงต่ำ การติดเชื้อในคนคาดว่ามีการติดต่อระหว่างสัตว์และคนได้ トラบไต้ที่ไวรัสเหล่านี้ยังคงวนเวียนอยู่ในสัตว์

เนื่องจากผลการตรวจในเด็กคนดังกล่าวให้ผลบวกเมื่อวันที่ 8 เมษายน 2564 จึงจำเป็นต้องมีการติดตามผู้สัมผัสใกล้ชิดที่บ้าน และในโรงพยาบาล และคนอื่น ๆ ที่สัมผัสกับสัตว์ปีกที่ติดเชื้อ